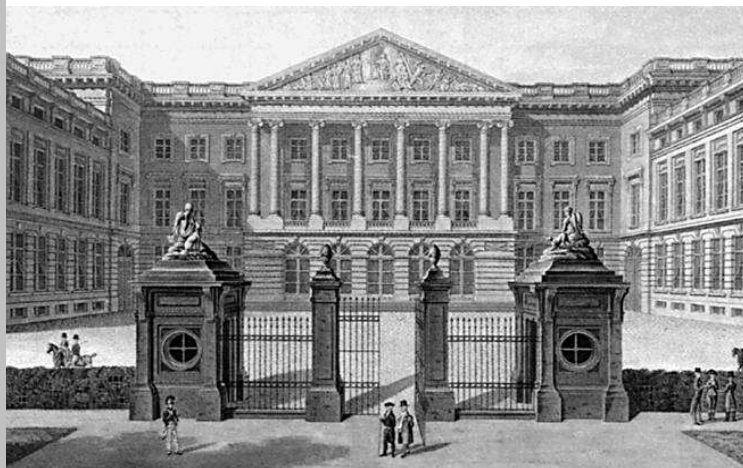

Sénat de Belgique

Session ordinaire 2010-2011

5-33COM

Commission des Affaires sociales

Mercredi 9 février 2011

Séance du matin

Annales

Belgische Senaat
Gewone zitting 2010-2011

Handelingen

**Commissie voor de Sociale
Aangelegenheden**

Woensdag 9 februari 2011

Ochtendvergadering

5-33COM

Les **Annales** contiennent le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions – *imprimées en italique* – sont publiées sous la responsabilité du service des Comptes rendus. Pour les interventions longues, la traduction est un résumé.

La pagination mentionne le numéro de la législature depuis la réforme du Sénat en 1995, le numéro de la séance et enfin la pagination proprement dite.

Pour toute commande des Annales et des Questions et Réponses du Sénat et de la Chambre des représentants: Service des Publications de la Chambre des représentants, Place de la Nation 2 à 1008 Bruxelles, tél. 02/549.81.95 ou 549.81.58.

Ces publications sont disponibles gratuitement sur les sites Internet du Sénat et de la Chambre:
www.senate.be www.lachambre.be

Abréviations – Afkortingen

CD&V	Christen-Democratisch en Vlaams
cdH	centre démocrate Humaniste
Ecolo	Écologistes confédérés pour l'organisation de luttes originales
MR	Mouvement réformateur
N-VA	Nieuw-Vlaamse Alliantie
Open Vld	Open Vlaamse liberalen en democraten
PS	Parti Socialiste
sp.a	socialistische partij anders
VB	Vlaams Belang

De **Handelingen** bevatten de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling – *cursief gedrukt* – verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de dienst Verslaggeving. Van lange uiteenzettingen is de vertaling een samenvatting.

De nummering bestaat uit het volgnummer van de legislatuur sinds de hervorming van de Senaat in 1995, het volgnummer van de vergadering en de paginering.

Voor bestellingen van Handelingen en Vragen en Antwoorden van Kamer en Senaat:
Dienst Publicaties Kamer van volksvertegenwoordigers, Natieplein 2 te 1008 Brussel, tel. 02/549.81.95 of 549.81.58.

Deze publicaties zijn gratis beschikbaar op de websites van Senaat en Kamer:
www.senate.be www.dekamer.be

Sommaire

Demande d'explications de M. Bert Anciaux au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «le problème croissant concernant le remboursement des dettes» (n° 5-259).....	4
Demande d'explications de Mme Cindy Franssen au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «le soutien donné aux initiatives locales concernant les logements d'urgence» (n° 5-338)	6
Demande d'explications de Mme Cindy Franssen au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «l'instauration d'un test relatif à la pauvreté à effectuer dans le cadre de la politique fédérale» (n° 5-339).....	7
Demande d'explications de Mme Cindy Franssen au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «les moyens fédéraux visant à promouvoir la participation sociale des bénéficiaires des services des CPAS» (n° 5-341)	9

Inhoudsopgave

Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «het toenemende probleem van terugbetaling van schulden» (nr. 5-259).....	4
Vraag om uitleg van mevrouw Cindy Franssen aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «de ondersteuning van lokale initiatieven rond doorgangswoningen» (nr. 5-338).....	6
Vraag om uitleg van mevrouw Cindy Franssen aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «het invoeren van een 'armoedetoets' voor het federale beleid» (nr. 5-339).....	7
Vraag om uitleg van mevrouw Cindy Franssen aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «de federale middelen ter bevordering van de maatschappelijke participatie van de gebruikers van de dienstverlening van de OCMW's» (nr. 5-341)	9

Présidence de M. Rik Torfs*(La séance est ouverte à 10 h 05.)***Demande d'explications de M. Bert Anciaux au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur « le problème croissant concernant le remboursement des dettes » (n° 5-259)**

M. Bert Anciaux (sp.a). – *J'aborde aujourd'hui avec deux ministres et un secrétaire d'État le problème de la pauvreté croissante.*

De plus en plus de gens sont confrontés à des tarifs de l'énergie qui s'envolent et des emprunts qu'ils ne sont plus capables de payer.

Les chiffres relatifs au remboursement des dettes sont hallucinants : 86 502 familles ont introduit une demande de règlement collectif de dettes ; 364 309 Belges éprouvent des difficultés à rembourser l'un ou l'autre crédit. Des milliers de dossiers s'ajoutent chaque année.

Il appert que le problème des dettes insupportables s'aggrave. Des études établissent que le fossé entre riches et pauvres s'élargit et que davantage de personnes, même riches, se sentent malheureuses. Bref, les problèmes de société et les conflits s'amplifient à cause du fossé entre riches et pauvres. Cette évolution m'inquiète et le secrétaire d'État se fera peut-être mon allié pour l'enrayer.

Le cumul de dettes est souvent cause de pauvreté, ou rend très problématique la situation précaire des gens.

Je ne doute pas que le secrétaire d'État connaît ces mécanismes, mais comment perçoit-il cette question toujours plus aiguë ? Partage-t-il ma préoccupation ? Qu'a-t-il entrepris pour lutter contre ces mécanismes ? Dans quelle mesure envisage-t-il ou prévoit-il de se concerter et de collaborer avec des collègues pour infléchir cette tendance négative ? Une des solutions consiste en un bon système fiscal qui réduit les inégalités. On pourrait imposer davantage le monde des affaires, en particulier les grandes entreprises qui ne payent quand même pas beaucoup d'impôts.

Le secrétaire d'État a-t-il l'intention de transposer en actions concrètes les propositions, entre autres, du réseau des associations où les pauvres peuvent s'exprimer et d'autres réseaux spécialisés ?

M. Philippe Courard, secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté. – *Le combat, tant préventif que curatif, contre le surendettement occupe une place majeure dans le Plan fédéral de lutte contre la pauvreté approuvé le 4 juillet 2008. Il importe que les ménages disposent d'un revenu qui leur permette de respecter leurs engagements et de réaliser leurs projets. Les revenus les plus modestes ont été relevés durant la présente législature et cet effort doit se poursuivre.*

Voorzitter: de heer Rik Torfs*(De vergadering wordt geopend om 10.05 uur.)***Vraag om uitleg van de heer Bert Anciaux aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over « het toenemende probleem van terugbetaling van schulden » (nr. 5-259)**

De heer Bert Anciaux (sp.a). – *Vandaag kaart ik het probleem van de toenemende armoede aan bij twee ministers en een staatssecretaris.*

Steeds meer mensen worden geconfronteerd met energieprijzen die de pan uitrijzen en leningen die ze niet meer kunnen betalen.

De cijfers over de terugbetaling van schulden zijn hallucinant: 86 502 gezinnen met een aanvraag voor collectieve schuldbemiddeling; 364 309 Belgen met een terugbetalingsprobleem voor een of ander krediet. Jaarlijks komen er duizenden dossiers bij.

Het probleem van een ondraagbare schuldenlast blijkt toe te nemen. Studies wijzen uit dat de kloof tussen rijk en arm steeds groter wordt en dat meer mensen zich ongelukkig voelen, ook de rijke mensen. Kortom, de maatschappelijke problemen en conflicten nemen toe door de kloof tussen rijk en arm. Ik maak me zorgen over die evolutie en zal in de staatssecretaris wellicht een bondgenoot vinden om die opmars te stoppen.

De cumulatie van schulden blijkt vaak de oorzaak van de armoede van mensen of maakt hun preciaire situatie acuut problematisch.

De staatssecretaris kent die mechanismen ongetwijfeld, maar hoe kijkt hij aan tegen die immer uitdijende problematiek? Deelt hij mijn bijzondere bekommernis hieromtrent? Wat heeft hij ondernomen om die mechanismen in hun systematiek te bestrijden? In welke mate overweegt of plant hij overleg en samenwerking met collega's om die neerwaartse armoede spiraal om te buigen? Een van de oplossingen is een goed fiscaal systeem die de ongelijkheid terugdringt. Wellicht kunnen wat meer belastingen worden opgelegd aan de bedrijfswereld en vooral de grote bedrijven die toch niet zoveel belastingen betalen.

Is hij van plan om de voorstellen van onder andere het netwerk van de verenigingen waar armen het woord nemen en andere gespecialiseerde netwerken of actoren in concrete beleidsvoering om te zetten?

De heer Philippe Courard, staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding. – *In het federale plan Armoede dat op 4 juli 2008 werd goedgekeurd neemt de strijd tegen de schuldoverlast een belangrijke plaats in, zowel preventief als curatief. Vooreerst is het belangrijk dat gezinnen over een toereikend inkomen beschikken om hun verplichtingen te kunnen nakomen en hun projecten te realiseren. In de loop van deze legislatuur werden de laagste inkomens verhoogd en die inspanning moet worden*

Selon l'Observatoire du crédit et de l'endettement, l'insolvabilité structurelle des ménages est la principale cause du surendettement, qui touche toujours davantage les factures courantes et plus seulement le recours au crédit.

Le gouvernement a pris les mesures suivantes.

Les ministres Paul Magnette et Vincent Van Quickenborne ont transposé la directive européenne sur le crédit par une modification de la loi de 1991 relative au crédit à la consommation. La loi nouvelle est entrée en vigueur le 1er décembre 2010. On a veillé à maintenir les mécanismes de protection.

Dans ce contexte, j'ai demandé qu'on étudie la relation entre les personnes à faible revenu et l'ouverture de crédits. Un volet de cette étude se penchera sur les pratiques publicitaires et commerciales centrées sur un public vulnérable, un autre sur l'usage de cartes de crédit et d'ouvertures de crédit par ce public. Le Réseau Financement Alternatif a été chargé de cette étude, dont les résultats seront disponibles dans le courant de ce trimestre.

C'est dans ce cadre que le SPP Intégration sociale soutient depuis des années la plate-forme Journée sans crédit, qui rassemble 24 associations francophones et néerlandophones, parmi lesquelles des associations où les pauvres peuvent s'exprimer. La plate-forme fait un travail remarquable de prévention et publie annuellement un mémorandum dont les politiques peuvent s'inspirer pour améliorer la législation.

Dans le cadre du Plan fédéral de lutte contre la pauvreté, un groupe de travail, présidé par le ministre de la Justice, a examiné la loi sur le règlement collectif de dettes, en vue de la rendre plus efficace et plus humaine. Un avant-projet de loi était prêt mais n'a malheureusement pas abouti en raison de la chute du gouvernement.

L'Observatoire du crédit et de l'endettement en Wallonie, le Centre d'Appui aux services de médiation de dettes de la Région de Bruxelles-Capitale et le « Vlaams Centrum Schuldbemiddeling » ont été consultés.

Les pratiques de recouvrement amiable de dettes par les huissiers et les avocats ont été strictement réglementées. Depuis le 17 avril 2009, il leur est interdit, comme aux bureaux de recouvrement, d'imputer au débiteur des coûts supplémentaires, qui font souvent exploser la dette.

Dans cet esprit, j'ai fait rédiger et distribuer une brochure destinée au grand public et aux services sociaux.

M. Bert Anciaux (sp.a). – *Vous avez déclaré qu'un avant-projet de loi était prêt. Le Roi a ordonné au gouvernement de prendre les dispositions nécessaires pour établir un budget et ne pas hypothéquer l'avenir. Ce projet pourrait s'inscrire dans ce cadre. Je suis disposé, en collaboration éventuelle*

voortgezet.

Volgens het Observatorium Krediet en Schuldenlast is vooral de structurele insolventie van de gezinnen de belangrijkste verklaring voor schuldoverlast, die overigens steeds meer betrekking heeft op lopende facturen en niet alleen meer op de toevlucht tot krediet.

De regering nam de volgende maatregelen tegen schuldoverlast.

De ministers Paul Magnette en Vincent Van Quickenborne hebben de Europese kredietrichtlijn omgezet door een aanpassing van de wet van 1991 op het consumentenkrediet. De nieuwe wet werd van kracht op 1 december 2010. Er werd op toegezien dat de belangrijke beschermingsmechanismen behouden blijven.

In die context heb ik een onderzoek gelast naar het verband tussen mensen met een bescheiden of laag inkomen en kredietopeningen. Die studie zal zich enerzijds buigen over reclame en handelspraktijken die zich richten op een kwetsbaar publiek en anderzijds het gebruik van kredietkaarten en kredietopeningen door dat publiek. Het *Réseau Financement Alternatif* staat in voor dat onderzoek. De resultaten zullen tijdens het eerste kwartaal van 2011 beschikbaar zijn.

In dit kader biedt de POD Maatschappelijke Integratie al meerdere jaren financiële steun aan het platform Een Dag zonder Krediet, samengesteld uit 24 Franstalige en Nederlandstalige verenigingen, waaronder verenigingen waar armen het woord nemen. Dat platform levert opmerkelijk werk op vlak van preventie en brengt ook elk jaar een memorandum uit waarop alle politici zich kunnen inspireren om de betrokken wetgevingen te verbeteren.

In het kader van het Federaal Plan Armoedebestrijding maakte de wet op de collectieve schuldenregeling voorwerp uit van een onderzoek door een werkgroep, om de regeling doeltreffender en menselijker te maken. De werkgroep werd voorgezeten door de minister van Justitie. Een voorontwerp van wet lag klaar, maar door de val van de regering, kwam er spijtig genoeg geen vervolg.

Het Observatorium Krediet en Schuldenlast in Wallonië, het Steunpunt voor de Diensten Schuldbemiddeling van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest en het Vlaams Centrum Schuldbemiddeling werden hierbij om advies gevraagd.

In het kader van het Federaal Armoedeplan werden de praktijken van minnelijke invordering van schulden door de gerechtsdeurwaarders en advocaten ook streng gereguleerd. Sinds 17 april 2009 is de verrekening van bijkomende kosten aan de schuldenaar, die vaak leiden tot een explosieve groei van de schuld, verboden, net zoals voor de incassobureaus.

In dit opzicht nam ik het initiatief om een brochure te ontwikkelen en te verspreiden voor het grote publiek en de maatschappelijke diensten.

De heer Bert Anciaux (sp.a). – U hebt gezegd dat een voorontwerp van wet klaar ligt. De Koning heeft de regering bevolen om alle noodzakelijke maatregelen te nemen om een begroting op te stellen en om de toekomst niet te hypothekeren. Misschien maakt dit ontwerp deel uit van zulke

avec d'autres collègues, à déposer cet avant-projet au parlement sous la forme d'une proposition de loi. Nous ne pouvons pas faire attendre toutes les mesures sociales parce que le gouvernement est en affaires courantes et ne peut prendre que des mesures financières.

Pour le surplus, je suis d'accord avec le secrétaire d'État, et espère qu'il y aura bientôt un accord gouvernemental donnant une place centrale à la lutte contre la pauvreté.

Demande d'explications de Mme Cindy Franssen au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «le soutien donné aux initiatives locales concernant les logements d'urgence» (n° 5-338)

Mme Cindy Franssen (CD&V). – Il y a déjà quelque temps que j'ai déposé ma demande d'explications. Certains éléments étant désormais connus, je me limiterai aux points sur lesquels je n'ai pas encore obtenu de réponse.

Les différentes autorités investissent des moyens sous la forme de mesures garantissant le droit au logement. À côté des solutions structurelles, comme l'offre – à la location ou à l'achat – de logements sociaux, la société se doit de prévoir une réponse rapide aux situations d'urgence.

Un peu partout en Belgique, souvent grâce à la coordination des CPAS, on fonctionne avec des «logements d'urgence», qui offrent provisoirement un toit aux personnes en détresse, en attendant une solution durable.

Ces dernières années, le pouvoir fédéral a soutenu, par le truchement du SPP Intégration sociale et grâce aux moyens de la Loterie nationale, de nouvelles initiatives visant à augmenter le nombre de logements d'urgence. En 2010, on a dégagé plus de 2,3 millions d'euros de subventions de la Loterie nationale.

Bien qu'une proposition de nouvel appel à projets eût été disponible depuis août 2010 au cabinet du secrétaire d'État, cet appel n'a été publié qu'en janvier.

Les CPAS qui envisagent de nouvelles initiatives en matière de logement d'urgence sont donc dans l'incertitude.

Le secrétaire d'État peut-il expliquer pourquoi la publication de l'appel à projets a pris tant de retard ?

Les demandes doivent être introduites pour le 11 février 2011, ce qui laisse moins d'un mois aux CPAS pour transmettre leur dossier au SPP Intégration sociale. Ce délai très court sera-t-il d'application stricte ? Il serait regrettable qu'un calendrier trop strict empêche la création de nouveaux logements d'urgence.

M. Philippe Courard, secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté. – L'appel à projets

maatregelen. Ik ben bereid, misschien in samenwerking met andere collega's, om dit voorontwerp als wetsvoorstel in het parlement in te dienen. We kunnen niet alle sociale maatregelen laten wachten omdat de regering in lopende zaken is en alleen financiële maatregelen nemen.

Voor het overige ben ik het eens met de opmerkingen van de staatssecretaris. Ik hoop dat er snel een regeerakkoord komt waarin armoedebestrijding centraal staat.

Vraag om uitleg van mevrouw Cindy Franssen aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «de ondersteuning van lokale initiatieven rond doorgangswoningen» (nr. 5-338)

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V). – Mijn vraag is al een tijdje geleden ingediend. Sommige zaken zijn intussen bekend. Ik zal me dus beperken tot de elementen waarop ik nog geen antwoord heb gekregen.

De verschillende overheden investeren middelen in maatregelen om het recht op huisvesting te garanderen. Naast structurele oplossingen voor huisvestingsproblemen, zoals het voorzien in een aanbod aan sociale huur- of koopwoningen, is er ook een maatschappelijke behoefte aan oplossingen op korte termijn voor noodsituaties.

Op veel plaatsen in België, veelal gecoördineerd door OCMW's, wordt daarvoor gewerkt met zogenaamde 'doorgangswoningen'. Doorgangswoningen bieden gedurende een tijdelijke periode woonzekerheid aan personen die zich in een noodsituatie bevinden, in afwachting van een duurzame oplossing voor hun huisvestingsprobleem.

De federale overheid heeft de voorbije jaren via de POD Maatschappelijke Integratie, met middelen van de Nationale Loterij, nieuwe initiatieven op dat vlak ondersteund om het aantal doorgangswoningen te verhogen. Ook voor 2010 werden er bij de verdeling van de subsidies van de Nationale Loterij middelen uitgetrokken voor een totaalbedrag van ruim 2,3 miljoen euro.

Hoewel er al sinds augustus 2010 een voorstel voor de nieuwe projectoproep klaar lag bij het kabinet van de staatssecretaris, werd deze oproep pas in de loop van januari gepubliceerd.

Dat zorgt voor veel onnodige onduidelijkheid bij OCMW's die overwegen om nieuwe initiatieven te nemen rond doorgangswoningen.

Kan de staatssecretaris toelichten waarom de publicatie van de projectoproep zoveel vertraging opgelopen heeft?

De aanvragen in het kader van de projectoproep moeten tegen 11 februari 2011 worden ingediend. De OCMW's hadden dus minder dan een maand de tijd om hun aanvragen aan de POD Maatschappelijke Integratie over te maken. Dat is zeer weinig. Zal die termijn strikt worden nageleefd? Het zou jammer zijn dat er wegens de strikte timing geen nieuwe doorgangswoningen ter beschikking kunnen worden gesteld.

De heer Philippe Courard, staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding. – De

pour les logements d'urgence a été publié le 13 janvier 2011 et est consultable sur le site du SPP Intégration sociale www.mi-is.be.

Les formalités administratives ont pris un certain temps, mais les moyens ne sont nullement perdus. On prendra surtout en compte la notification initiale, en montrant de la souplesse pour l'introduction du dossier complet.

Demande d'explications de Mme Cindy Franssen au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «l'instauration d'un test relatif à la pauvreté à effectuer dans le cadre de la politique fédérale» (n° 5-339)

Mme Cindy Franssen (CD&V). – On discute pratiquement à tous les niveaux politiques de l'instauration éventuelle d'un test relatif à la pauvreté ou d'un rapport d'incidence sur la pauvreté. La motivation est claire. La politique menée ne tient pas toujours suffisamment compte de l'impact des décisions prises et des éventuelles conséquences négatives sur des personnes qui ont déjà des difficultés. Il en résulte que, souvent à son insu, la politique perpétue la vulnérabilité de ces personnes, par exemple en maintenant des inégalités ou en créant de nouveaux effets Matthieu néfastes pour les groupes socialement défavorisés.

L'instauration d'un test relatif à la pauvreté pour les décisions et initiatives politiques pertinentes peut être un bon outil pour éviter ces effets néfastes. Dans le meilleur des cas, cela permettrait non seulement d'éviter de mener des politiques qui conduisent à l'exclusion mais, également, de créer une mentalité qui contribue à une politique centrée sur l'inclusion et donc, à une action davantage préventive.

Un tel test relatif à la pauvreté peut revêtir plusieurs formes et la mise en œuvre concrète des propositions préparées dans ce domaine n'est pas aussi avancée à tous les niveaux. Au niveau européen, on discute déjà depuis un certain temps de la mise en œuvre d'une social impact analysis, un outil qui évaluera l'impact social de la réglementation au sens large. En Flandre on est déjà un peu plus loin. Le gouvernement flamand s'est engagé, d'ici la fin de la législature actuelle, à mettre au point un outil qui doit permettre de réaliser un test relatif à la pauvreté.

Les choses bougent également au niveau fédéral. En 2008, on a précisé dans le Plan fédéral de la lutte contre la pauvreté que l'actuelle Évaluation d'incidence des décisions sur le développement durable, EIDDD, qui contrôle l'impact des décisions politiques au niveau économique, écologique et social, serait adaptée pour donner une plus grande visibilité à l'aspect pauvreté.

Une table ronde a été organisée sur ce thème en septembre 2009, à la demande du secrétaire d'État. Des experts du terrain de l'analyse d'incidence et des représentants des associations de lutte contre la pauvreté y étaient présents.

Où en est l'adaptation de l'EIDDD en vue d'une meilleure

oproep voor doorgangswoningen werd op 13 januari 2011 gepubliceerd en kan worden geraadpleegd op de website van de POD Maatschappelijke Integratie: www.mi-is.be.

De administratieve formaliteiten voor de oproep hebben enige tijd in beslag genomen, maar de middelen zijn geenszins verloren. Voor het indienen van het volledige dossier zal soepel worden opgetreden. Er zal vooral rekening worden gehouden met de eerste aanmelding.

Vraag om uitleg van mevrouw Cindy Franssen aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «het invoeren van een 'armoedetoets' voor het federale beleid» (nr. 5-339)

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V). – Op bijna elk beleidsniveau wordt momenteel discussie gevoerd over de mogelijke invoering van een armoedetoets of een armoede-effectenrapportering. De motivering achter deze discussies is duidelijk. Binnen het beleid wordt niet altijd voldoende rekening gehouden met de impact van de genomen beslissingen en de mogelijke negatieve gevolgen voor mensen die het reeds moeilijk hebben. Het gevolg hiervan is dat het beleid vaak onbewust de kwetsbare positie van deze mensen bestendigt, bijvoorbeeld door het in stand houden van ongelijkheden of het creëren van nieuwe Matteüseffecten die nadelig zijn ten aanzien van sociaal zwakkere bevolkingsgroepen.

Het invoeren van een armoedetoets voor relevante beleidsbeslissingen en -initiatieven kan een goed instrument zijn om deze kwalijke gevolgen te vermijden. In het beste geval draagt een armoedetoets niet enkel bij tot het vermijden van het beleid dat leidt tot exclusie, maar zorgt het tot een mentaliteit die bijdraagt tot een beleid gericht op inclusie en dus meer preventief op te treden.

*Een dergelijke armoedetoets kan verschillende gedaanten aannemen en de concrete uitwerking van de voorstellen die op dit vlak voorbereid worden, zijn niet op alle niveaus even gevorderd. Op het Europese niveau discussieert men al geruime tijd over de uitwerking van een zogenaamde *social impact analysis*, een instrument dat de sociale impact van regelgeving in relatief brede zin analyseert. In Vlaanderen is men al enkele stadia verder. De Vlaamse regering verbindt zich ertoe tegen het einde van de huidige legislatuur een concreet instrument uit te werken dat het uitvoeren van de armoedetoets mogelijk moet maken.*

Ook op het federale niveau is er beweging. In 2008 werd in het federaal plan Armoedebestrijding bepaald dat de bestaande duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling, DOEB, die de impact van beleidsbeslissingen op economisch, ecologisch en sociaal gebied toetst, zou worden aangepast om het aspect armoede meer zichtbaarheid te geven.

In september 2009 werd op vraag van de staatssecretaris een rondetafel georganiseerd over dit thema, waaraan onder andere experts op het terrein van de impactanalyse en vertegenwoordigers van de armoedeverenigingen aanwezig waren.

visibilité de l'aspect pauvreté dans ce test ?

Quel sera le résultat de cette adaptation ? L'adaptation conduira-t-elle à un véritable test relatif à la pauvreté pour toutes les décisions prises au niveau fédéral ?

Quand ce dossier pourra-t-il être clôturé ?

Quels ont été les résultats de la table ronde organisée en septembre 2009 ? De quelle manière a-t-on tenu compte des conclusions de cette table ronde lors de la mise en œuvre de l'adaptation de l'EIDDD ?

M. Philippe Courard, secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté. – *Nous devons tendre vers une rationalisation des objectifs sociaux. La lutte contre la pauvreté et l'exclusion sociale nécessite une politique transversale. L'analyse d'incidence sociale peut jouer un rôle important dans la rationalisation de ces objectifs et la concrétisation des objectifs sociaux.*

L'adaptation de l'évaluation d'incidence des décisions sur le développement durable, EIDDD, se fera lors de la modification de la loi du 5 mai 1997 relative à la coordination de la politique fédérale de développement durable. Les recommandations relatives à la pauvreté devaient être intégrées dans la loi. La chute du gouvernement n'a pas permis d'approuver cette modification.

La table ronde organisée le 2 septembre 2009 par le SPP Intégration sociale sur l'aspect pauvreté dans l'EIDDD a tracé les lignes directrices d'une bonne analyse d'incidence. Ces directives se trouvent sur le site du SPP Intégration sociale (www.mi-is.be). Elles ont également été transmises au cabinet compétent et à l'administration concernée.

La Commission européenne a présenté, au cours du deuxième semestre 2010, l'étude suivante : Study on Social Impact Assessment as a tool for mainstreaming social inclusion and social protection concerns in public policy in EU Member States. Cette étude fait des recommandations en vue d'aboutir à de véritables analyses d'incidence sociale.

Dans une prochaine phase, j'examinerai, en concertation avec les communautés et les régions, la manière dont nous pouvons utiliser ces recommandations pour améliorer l'échange d'informations et la cohérence entre les initiatives relatives aux analyses d'incidence sociale.

Sous l'impulsion de la Présidence belge du Conseil de l'Union européenne, l'analyse d'incidence sociale a été retenue comme instrument central lors de la Plateforme européenne contre la pauvreté. Je continuerai naturellement à suivre attentivement la mise en œuvre ultérieure de la plateforme contre la pauvreté.

Mme Cindy Franssen (CD&V). – *Je remercie le secrétaire d'État pour sa réponse circonstanciée. Si j'ai bien compris, il confirme que les projets visant à intégrer l'aspect pauvreté dans l'EIDDD n'ont pas pu se concrétiser à cause de la chute du gouvernement.*

Wat is de stand van zaken met betrekking tot de aanpassing van de DOEB met het oog op een verhoogde zichtbaarheid van het aspect armoede in deze beleidstoetsing?

Welk resultaat zal de aanpassingsoperatie opleveren? Zal de aanpassing leiden tot een volwaardige armoedetoets voor relevante federale beleidsbeslissingen?

Wanneer zal dit dossier kunnen worden afgerond?

Welke resultaten heeft de rondetafel van september 2009 opgeleverd? Op welke manier werd bij de verdere uitwerking van de aanpassing van de DOEB rekening gehouden met de conclusies van deze rondetafel?

De heer Philippe Courard, staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding. – We moeten naar meer en betere stroomlijning van de sociale doelstellingen streven. Armoedebestrijding en de strijd tegen de sociale uitsluiting vergen een transversaal beleid. De sociale-impactanalyse kan een belangrijke rol spelen bij het stroomlijnen van die doelstellingen en bij het omzetten van de sociale doelstellingen in beleidsmaatregelen.

De aanpassing van de duurzame-ontwikkelingseffectbeoordeling, DOEB, kadert in de wijziging van de wet van 5 mei 1997 betreffende de coördinatie van het federale beleid inzake duurzame ontwikkeling. Armoedeaanbevelingen zouden in de wet worden geïntegreerd. Door de val van de regering werd de wijziging niet goedgekeurd. Voor verdere verduidelijkingen verwijs ik naar de minister bevoegd voor duurzame ontwikkeling.

De rondetafel die de POD Maatschappelijke Integratie op 2 september 2009 over het aspect armoede binnen de DOEB organiseerde, formuleerde verschillende krachtlijnen voor een goede impactanalyse. Deze krachtlijnen staan op de website van de POD Maatschappelijke Integratie (www.mi-is.be). Ze werden tijdens overlegvergaderingen eveneens overhandigd aan het bevoegde kabinet en de betrokken administratie.

In de tweede helft van 2010 stelde de Europese Commissie de *Study on Social Impact Assessment as a tool for mainstreaming social inclusion and social protection concerns in public policy in EU Member States* voor. De studie doet aanbevelingen om tot effectieve sociale-impactanalyses te komen.

In een volgende fase zal ik overleg plegen met de gemeenschappen en gewesten en nagaan hoe we deze aanbevelingen kunnen gebruiken om de informatie-uitwisseling en de coherentie tussen de initiatieven inzake sociale-impactanalyses te verbeteren. Mijn administratie zal hiervoor de nodige stappen doen.

Onder impuls van het Belgische voorzitterschap van de Raad van de Europese Unie werd de sociale-impactanalyse als centraal instrument in het Europese Platform tegen armoede opgenomen. Ik zal de verdere uitwerking van dat armoedeplatform uiteraard aandachtig opvolgen.

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V). – Ik dank de staatssecretaris voor het uitgebreide antwoord. Als ik het goed begrijp, bevestigt hij dat de plannen om het aspect armoede in de DOEB op te nemen, door de val van de regering niet zijn doorgegaan.

Demande d'explications de Mme Cindy Franssen au secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté sur «les moyens fédéraux visant à promouvoir la participation sociale des bénéficiaires des services des CPAS» (n° 5-341)

Mme Cindy Franssen (CD&V). – Cette question est elle aussi dépassée puisque le SPP Intégration sociale a déjà communiqué à ce sujet, au nom du secrétaire d'État. Il y a quand même quelques points importants au sujet desquels je souhaite connaître le point de vue du secrétaire d'État.

Depuis 2003, une mesure fédérale prévoit l'octroi de moyens aux CPAS pour les initiatives qu'ils prennent afin de promouvoir la participation sociale des personnes dans la pauvreté, notamment dans les domaines social, culturel et sportif.

Les initiatives que les CPAS prennent pour soutenir et promouvoir la participation peuvent revêtir de nombreuses formes différentes, par exemple une contribution financière aux frais de participation aux activités ou à la cotisation des associations. De nombreux CPAS utilisent toutefois aussi ces moyens pour soutenir des initiatives organisées par le groupe cible lui-même et, par exemple, des projets qui contribuent à résorber la fracture numérique.

La mesure bénéficie d'un soutien important parce qu'elle permet à de nombreux CPAS de travailler dans le cadre des budgets disponibles autour des aspects de la pauvreté et de l'exclusion sociale qui, sans cela, retiennent parfois trop peu l'attention.

Quelques problèmes se posent cependant. La prolongation de la mesure et ses modalités sont réglées annuellement par un arrêté royal, ce qui, ces dernières années, a fréquemment semé la confusion. La VVSG, l'association des villes et communes flamandes, s'est déjà plainte à plusieurs reprises de la publication fort tardive des arrêtés royaux. L'année passée, un retard dans l'implémentation d'une nouvelle application numérique a provoqué des problèmes avec les demandes. Des difficultés apparaissent à nouveau cette année. En l'absence d'un nouveau gouvernement, on ne sait actuellement pas clairement si des moyens seront encore disponibles pour l'année prochaine.

Cette situation engendre un climat d'incertitude et empêche les CPAS de bien planifier, tant à court qu'à long terme, des initiatives de promotion de la participation sociale.

Le secrétaire d'État reconnaît-il les problèmes évoqués relatifs aux moyens fédéraux visant à promouvoir la participation sociale ?

Quelles initiatives a-t-il prises pour améliorer la situation ?

Peut-il indiquer plus clairement si des moyens seront disponibles pour 2011 ? De quels montants s'agira-t-il ? Comment ces moyens seront-ils octroyés ?

La mesure sera-t-elle revue dans un futur proche afin que

Vraag om uitleg van mevrouw Cindy Franssen aan de staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding over «de federale middelen ter bevordering van de maatschappelijke participatie van de gebruikers van de dienstverlening van de OCMW's» (nr. 5-341)

Mevrouw Cindy Franssen (CD&V). – Ook deze vraag is inmiddels voorbijgestreefd, gezien de POD Maatschappelijke Integratie reeds namens de staatssecretaris heeft gecommuniceerd over dit onderwerp. Toch zijn er nog enkele relevante punten waarover ik het standpunt van de staatssecretaris wens te kennen.

Sinds 2003 is er een federale maatregel in voege die voorziet in de toekenning van middelen aan de OCMW's ter ondersteuning van de initiatieven die zij nemen om de maatschappelijke participatie van mensen in armoede, op onder andere sociaal, cultureel en sportief gebied, te bevorderen.

De initiatieven die OCMW's nemen om participatie te ondersteunen en te bevorderen kunnen veel verschillende vormen aannemen, bijvoorbeeld een financiële bijdrage in de deelnameprijs van activiteiten of in het lidgeld van verenigingen. Veel OCMW's gebruiken de middelen echter ook om initiatieven die georganiseerd worden door de doelgroep zelf te ondersteunen en om bijvoorbeeld projecten te ondersteunen die bijdragen tot het dichten van de digitale kloof.

De maatregel geniet grote steun omdat hij veel OCMW's de kans biedt om binnen de beschikbare budgetten te werken rond aspecten van armoede en sociale uitsluiting die anders soms te weinig aandacht krijgen.

Er zijn echter ook enkele problemen. De verlenging van de maatregel en de modaliteiten ervan worden jaarlijks bij koninklijk besluit geregeld. Dat heeft de afgelopen jaren herhaaldelijk voor verwarring en onduidelijkheid gezorgd. De VVSG klaagde al meermaals aan dat de koninklijke besluiten steeds erg laat worden gepubliceerd. Vorig jaar zorgde een vertraging bij de implementatie van een nieuwe digitale toepassing voor problemen met de aanvragen. Ook dit jaar duiken er opnieuw problemen op. Door de aanslepende regeringsvorming is het momenteel onduidelijk of er voor het komende jaar nog middelen zullen zijn.

Deze gang van zaken creëert een klimaat van onzekerheid en maakt het voor de OCMW's erg moeilijk om zowel voor de korte als de lange termijn initiatieven te plannen die de maatschappelijke participatie bevorderen.

Erkent de staatssecretaris de geschetste problemen in verband met de federale middelen ter bevordering van maatschappelijke participatie?

Welke initiatieven heeft de staatssecretaris genomen om de situatie te verbeteren?

Kan hij meer duidelijkheid geven over het al dan niet ter beschikking stellen van middelen voor het jaar 2011? Hoeveel

soient supprimées l'insécurité et le manque de clarté actuels ?

Le secrétaire d'État a-t-il eu des contacts avec les ministres compétents des communautés afin de les mettre au courant de la situation actuelle et de son intention de prolonger cette mesure en 2011 ?

M. Philippe Courard, secrétaire d'État à l'Intégration sociale et à la Lutte contre la pauvreté. – *La mesure visant à promouvoir la participation sociale et l'épanouissement culturel et sportif des bénéficiaires des services des CPAS est une mesure de subventionnement et est dès lors soumise aux principes budgétaires généraux dont le principe d'annualité.*

La reconduction de cette mesure n'est pas remise en cause. Puisque la loi de financement n'autorise toutefois que des douzièmes provisoires pour les trois premiers mois de 2011, un arrêté royal conforme à cette disposition est en préparation.

Cela signifie que le montant du subsidie est limité à une avance de 50% du montant équivalent à trois douzièmes provisoires, étant entendu que cette initiative sera répétée dès que la situation budgétaire le permettra. L'objectif final est bien entendu de pouvoir octroyer le montant annuel complet.

Je veux dès lors rassurer les CPAS sur ce point en ajoutant que mon administration fait déjà le nécessaire pour pouvoir soumettre aussi rapidement que possible ces arrêtés royaux à la signature du Roi.

Sur le fond, je veux également souligner que la mesure complémentaire introduite en 2010 afin de lutter contre la pauvreté des enfants a également été reprise pour 2011. De cette manière, les CPAS continueront à être soutenus dans leur lutte contre ce type de pauvreté.

Pour accélérer et simplifier les formalités administratives liées à l'octroi de cette subvention, mon administration a élaboré un rapport annuel unique en ligne. Mon administration a pour souci constant d'augmenter la convivialité de cette application.

(La séance est levée à 10 h 35.)

middelen zullen ter beschikking worden gesteld en via welke weg?

Zal de maatregel in de nabije toekomst worden herzien om de bestaande onzekerheid en onduidelijkheid te vermijden?

Heeft de staatssecretaris contact gehad met de bevoegde gemeenschapsministers om hen op de hoogte te brengen van de huidige toestand en van zijn intentie om de maatregel in 2011 te verlengen?

De heer Philippe Courard, staatssecretaris voor Maatschappelijke Integratie en Armoedebestrijding. – De maatregel ter bevordering van de maatschappelijke participatie en de culturele en sportieve ontplooiing van de gebruikers van de dienstverlening van de OCMW's is een subsidiemaatregel en is dan ook onderworpen aan de algemene begrotingsprincipes, waaronder het annualiteitsbeginsel.

De voortzetting van de maatregel staat niet ter discussie. Aangezien de financiewet echter slechts voorlopige twaalfden toestaat voor de eerste drie maanden van 2011, is een koninklijk besluit in overeenstemming hiermee in voorbereiding.

Dat betekent dat het subsidiebedrag beperkt wordt tot een voorschot van 50% van het bedrag gelijkwaardig aan drie voorlopige twaalfden, met dien verstande dat dit initiatief wordt herhaald zodra de budgettaire situatie dit toelaat. De uiteindelijke doelstelling is uiteraard het volledige jaarlijkse bedrag te kunnen toekennen.

Ik wil de OCMW's dan ook geruststellen op dit punt, eraan toevoegend dat mijn administratie al het nodige doet om deze koninklijke besluiten zo snel mogelijk ter ondertekening aan de Koning te kunnen voorleggen.

Inhoudelijk wil ik er ook op wijzen dat de in 2010 ingevoerde bijkomende maatregel voor de strijd tegen armoede bij kinderen ook is opgenomen voor 2011. Zo worden de OCMW's verder ondersteund in hun strijd tegen kinderarmoede.

Met het oog op een snellere en eenvoudiger afhandeling van de administratieve formaliteiten verbonden aan de toekenning van deze toelage, heeft mijn administratie een jaarlijks online uniek verslag uitgewerkt. Het is een constante zorg van mijn administratie om de gebruiksvriendelijkheid van deze toepassing te vergroten.

(De vergadering wordt gesloten om 10.35 uur.)